Чембержі Михайло Іванович. *Енциклопедія Сучасної України* (2026)
ISBN: 966-02-2074-X
DOI: 10.5281/zenodo.20665506

ЧЕМБЕРЖІ Михайло Іванович (15. 07. 1944, м. Ізмаїл, нині Одеської обл. — 05. 03. 2018, Київ) — композитор, педагог, громадський діяч. Професор (1997), академік НАМУ (2001), член-кореспондент НАПНУ (1997). Заслужений діяч мистецтв України (1993). Народний артист України (1997). Орден «За заслуги» 3-го ступеня (2004). Золота медаль НАМУ (2004). Премії НСТДУ «Київська пектораль» (1995, 2000), імені Лео Вітошинського (2006), «Київ» імені А. Веделя (2011). Член НСКУ (1988), НСТДУ (1993). Закінчив Одеське музичне училище (1967), Донецьку консерваторію (1988; кл. О. Рудянського). Працював викладачем Педагогічного інституту та Дитячої музичної школи № 28 м. Ізмаїл (1967—75); в Інституті підвищення кваліфікації працівників культури Міністерства культури УРСР (1975), заступником директора з навчальної роботи Дитячої музичної школи № 28 (1975—82), директором Дитячої музичної школи № 5 (1982—89), першим заступником начальника Головного управління культури, головою Комітету мистецтв Міської державної адміністрації (1989—94), професором кафедри композиції Національної музичної академії України (1997—2018; усі — Київ). Автор концепції діяльності (відзначена 1994 1-ю премією Всеукраїнського конкурсу оригінальних педагогічних проєктів), а також засновник та ректор Київської дитячої академії мистецтв (1994—2018; нині мистецький ліцей, від 2024 — імені Ч.). Наукові дослідження: проблеми сучасної професійної мистецької освіти. Автор низки творів різних жанрів. Для композиторського стилю Ч. характерні національна визначеність музики, тонкий ліризм, психологічна глибина образів, мелодичне багатство, виваженість структурних рішень, майстерне інструментування. Видав навчальний посібник для дітей дошкільного і молодшого шкільного віку «Моя абетка» (К., 2004).

Основні твори

опери для дітей — «Синій птах» (1987, лібрето власне за М. Метерлінком), «Жива вода» (1989, лібрето Г. Конькової), «Різдвяна колискова» (2001, лібрето Б. Бойка), балети — «Пролісок» (1986, лібрето Г. Хімича), «Принцеса на горошині» (1988, лібрето В. Пекура за Г.-К. Андерсеном), концерт для баяна і симфонічного оркестру (1980), симфонії (1980, 1987), хорові концерти (1991, 1992), 12 маленьких прелюдій для фортепіано (1992—93), сюїта для камерного оркестру (1999), «Bonussermo» для фортепіано та струнного оркестру, «Canzona» для камерного оркестру (обидва — 2000), симфонічна сюїта «Передчуття весни», оркестрові мініатюри «Київ травневий» (обидва — 2001), музика до кінофільмів та театральних вистав.

Основні праці

Основні принципи організації навчально-виховного процесу в школах естетичного виховання. 1992; Київська дитяча Академія мистецтв: наукова концепція діяльності. 1994; Основи композиції: Навч. посіб. 1994; Наближення до високих істин: Статті та інтерв'ю. 2004; Ранкові роздуми про вічне. 2010; Професія — композитор. 2017 (усі — Київ).

Рекомендована література

1. Михайло Чембержі (15. 07. 1944 — 05. 03. 2018): Некролог // Студії мистецтвознавчі: Театр. Музика. Кіно. 2018. Ч. 1.

А. К. Терещенко

Бібліографічний опис:
Чембержі Михайло Іванович / А. К. Терещенко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2026. — Режим доступу: https://esu.com.ua/article-893460

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).